

**Схема оцінювання тесту з української мови та літератури
9 клас, 11.06.2018 р.**

Тестові завдання	Можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
Частина I		
1. Визначте стиль прочитаного тексту. Обведіть кружечком літеру, що позначає правильну відповідь.	Б.	2 б. – за умови правильної відповіді.
2. Дайте письмові відповіді на кожне запитання до тексту одним реченням.	<p>1. День сміху 1 квітня почали святкувати ще в Римській імперії: його було присвячено божеству Сміху.</p> <p>2. Традиції сміху в народі зберігають, передаючи у спадок кожному новому поколінню веселі казки, жартівливі пісні, небилиці, усмішки, анекдоти, жарти. Або: Людство передає наступним поколінням традиції сміху через веселі казки, жарти, анекдоти, дотепні історії, чим підтримує здоров'я кожної нації. Чи: Тисячоліттями людство зберігає та передає наступним поколінням веселі казки, дотепні історії, жартівливі пісні, кумедні небилиці, безліч усмішок, смішних афоризмів, анекдотів, жартів.</p> <p>3. Сміх рятує людство від загибелі, він допомагає здобути волю. Або: Сміх рятує людство від загибелі, від хвороб, допомагає здобути волю, наповнює життя новими фарбами і продовжує його.</p> <p>4. Мудрий Соломон порівнював печаль з міллю і черв'яком. Або: Мудрий Соломон порівнював печаль з міллю і черв'яком: як шкодить одягові міль та нищить дерево черв'як, так і печаль шкодить серцю людини. Чи: Мудрий Соломон вважав, що, як міль шкодить одягові і черв'як – дереву, так і печаль шкодить серцю людини.</p>	Усього 12 б.: по 2 б. – за кожну правильну розгорнуту відповідь; по 1 б. за кожну правильну, але не розгорнуту відповідь + по 1б. – за грамотність кожного речення (2x4=8 + 4= 12).
3. Доберіть до поданого тексту два варіанти заголовка.	<p>а) Хай сміх освітлює наші обличчя! Чи: Тож давайте сміятися!</p> <p>б) Сміх допомагає стати незалежним. Або: Сміх допомагає стати щасливими і заможними. Чи: У сміху, як у сонця, тисячі променів і промінчиків.</p>	4 б. – по 2 б. за умови повної відповідності виконанню завдання; по 1 за умови неповної відповідності виконанню завдання; 0 б. – за неправильне виконання завдання.
4. Спираючись на текст, продовжте речення:	<p>1. Сміх допомагає здобути волю, тому що людина стає незалежною, вона долає всі труднощі, перешкоди й негаразди.</p> <p>2. Французький письменник Віктор Гюго вважав, що сміх, як і</p>	Усього 9 б.: по 2 б. – за умови правильного виконання кожного завдання

	<p>сонце, проганяє зиму з людського обличчя. Чи : Французький письменник Віктор Гюго вважав, що сміх – це сонце: воно проганяє зиму з людського обличчя.</p> <p>3. Цікавою видається думка китайського філософа Конфуція, який у скаргах убачав подвоєння зла, а у сміхові – його знищення. Або: Цікавою видається думка китайського філософа Конфуція, який сказав: «Скаржитись на неприємну річ – подвоювати зло, сміятися з неї – нищити його».</p>	<p>(за кожне змістовне розгорнуте речення); по 1 б. – за умови неповної відповідності виконанню завдання; 0 б. – за неправильне виконання завдання + по 1 б. за грамотність кожного речення $(2 \times 3 = 6) + 3 = 9$ б.</p>
<p>5. До виділених слів доберіть і запишіть:</p>	<p>а) <i>синоніми з тексту</i>: гострі анекдоти – дотепні анекдоти; сміх спас людство – сміх урятував людство; сміх осяює обличчя – сміх освітлює обличчя;</p> <p>б) <i>антоніми з тексту</i>: попередні покоління – наступні покоління; печаль – радість; важке життя – легке життя.</p>	<p>6 б. – по 1 б. за кожен правильну відповідь.</p>
<p>6. Поясніть одним реченням, як Ви розумієте вислів «Сміх – це сонце: воно проганяє зиму з людського обличчя».</p>	<p>Як сонце своїм промінням розтоплює сніг, так і усмішка з обличчя людини проганяє смуток і печаль. Чи: Сміх, як сонце, опромінює обличчя людини добротою і теплом. Або: Сміх, як сонце, проганяє з людського обличчя сум, печаль і робить людину радісною і щасливою.</p>	<p>Усього 3 б.: 3 б. – за умови правильного виконання завдання; 2 б. – за незначні відхилення; 1 б. за значні відхилення; 0 б. – за неправильне виконання завдання.</p>

<p>7. Вставте, де потрібно, на місці крапок пропущені літери, апостроф, дефіс, розкрийте дужки.</p>	<p>1 квітня – день веселих жартів і обманів – стає всесвітнім святом гумору. Однак ще зовсім недавно – на початку ХХ століття, у країнах Західної Європи, наприклад, традиції першоквітневих обманів мали свій національний колорит, властивий кожній окремій країні. У Франції цей звичай носив назву «квітнева риба» і був переважно міським. Походження його пояснюють по-різному. Іноді пов'язують з часом Карла ІХ, який 1564 року видав наказ, у якому велів перенести початок року з 1 квітня на 1 січня. Наступного року багато підданих короля послали своїм друзям новорічні привітання та подарунки в квітні – чи то на вияв протесту, чи, залишаючись вірними традиціям. Сонце в цей час знаходилося в сузір'ї Риб, і французи прорахували, що назва «квітнева риба» цілком презентабельна для подібних витівок і в майбутньому. Вони не помилилися. Жарт прижився.</p>	<p>Усього 9 б. 9 б. – 0 помилок; 8 б. – 1 помилка; 7 б. – 2 помилки; 6 б. – 3 помилки; 5 б. – 4 помилок; 4 б. – 5 помилок; 3 б. – 6 помилок; 2 б. – 7 помилок; 1 б. – 8 помилок; 0 б. – 9 помилок і більше.</p>
<p>8. Вставте, де потрібно, пропущені розділові знаки.</p>	<p>У Німеччині та Австрії 1 квітня вважався нещасливим днем. Людині, що народилася в цей день, нібито не щастило в житті. За переказами, в цей день народився Іуда – зрадник, і саме 1 квітня сатана був скинутий з неба. У селах не працювали, не починали нових справ, не випускали худобу із стійл. Дорослі та діти обманювали одне одного, посилаючи виконувати нездійсненні доручення (наприклад, купити у аптекаря або купця комариного жиру).</p> <p>У Фінляндії день жартів і обманів – звичай недавнього, причому міського походження. Але, поширившись і серед селян, він увібрав у себе багато від характеру самобутніх жартів «гарячих фінських хлопців». Це пов'язано зі старим сільським звичаєм під час великих робіт – обмолоту, чищення хлібів або забою худоби – давати дітям жартівливі доручення. Їх відправляли в сусідський двір за яким-небудь неіснуючим, але ніби то вкрай необхідним інструментом: скляними ножицями, половою, плугом. Сусіди, у свою чергу, «згадували», що віддали вже цей інструмент іншим, і дитина вирушала в наступний двір.</p>	<p>Усього 9 б. 9 б. – 0 помилок; 8 б. – 1 помилка; 7 б. – 2 помилки; 6 б. – 3 помилки; 5 б. – 4 помилок; 4 б. – 5 помилок; 3 б. – 6 помилок; 2 б. – 7 помилок; 1 б. – 8 помилок; 0 б. – 9 помилок і більше.</p>

9. З'ясуйте, якими членами речення є виділені слова. Обведіть кружечком літеру, що позначає правильну відповідь.	1. – б; 2. – в; 3. – а.	6 б. – по 2 б. за кожну правильну відповідь
10. Випишіть з тексту речення, що відповідає такій характеристиці:	Китайський філософ Конфуцій сказав: «Скаржитись на неприємну річ – подвоювати зло, сміятися з неї – нищити його». Або: Французький письменник Віктор Гюго якось сказав: «Сміх – це сонце: воно проганяє зиму з людського обличчя». Чи: Цікавою видається і думка Дмитра Писарєва: «Де немає сміху, там немає надії на оновлення. Де немає сарказмів, там немає і справжньої любові до людства».	3 б. – за умови правильної відповіді.
11. Напишіть твір-роздум « <i>Чи можна жити без сміху?</i> ». На користь Ваших міркувань наведіть 3 аргументи (8–9 речень).	Критерії: 1. Розв'язання комунікативного завдання. 2. Організація тексту. 3. Лексична грамотність та стилістична правильність. 4. Дотримання правил орфографії та пунктуації.	Усього – 15 б.: 1) 3 б. – за правильність побудови тексту-роздуму. 2 б. – за незначні порушення. 1 б. – значні порушення 0 б. – невідповідність типу тексту + 2) 3 б. за наявність 3-х аргументів – по 1 б. за кожен аргумент + 3) 3 б. – за відповідність темі тексту; 2 б. – за незначні порушення у розкритті теми; 1 б. – за значні порушення у розкритті теми; 0 б. – невідповідність темі + 4) 5 б. – за грамотність: 5 б. – жодної помилки; 4 б. – 1–2 помилки; 3 б. – 3–4 помилки; 2 б. – 5–6 помилок; 1 б. – 7–8 помилок; 0 б. – 9 і більше помилок + 5) 1 б. – за відповідність обсягу.
Частина II		
1. Поданий уривок із твору:	в) «Дорогою ціною» М. Коцюбинського.	2 б. – за умови правильної відповіді.

2. За жанром цей твір:	а) оповідання.	2 б. – за умови правильної відповіді.
3. Назвіть головних героїв твору «Дорогою ціною».	Остап, Соломія.	2 б. – по 1 б. за кожен правильну відповідь.
4. Визначте ідею твору «Дорогою ціною». Обведіть кружечком відповідну літеру:	а) уславлення волелюбності українського трудового народу, утвердження незнищенності кохання, заклик здобувати волю, хоча б і дорогою ціною;	3 б. – за умови правильної відповіді.
5. Хто з героїв твору «Дорогою ціною» найбільше приваблює Вас? Розкажіть про своє ставлення до цього героя (6 речень).	У оповіданні М. Коцюбинського «Дорогою ціною» мене найбільше приваблює образ Соломії. Це справжня українська жінка – віддана і вірна своєму коханому. Вона надзвичайно мужня, рішуча, свободолюбива. Мене вразила сила її характеру, здатність розділити з коханим найважчі випробування, навіть втечу в чужі землі. Соломія, ризикуючи своїм життям, намагається визволити Остапа з-під турецької варті. Викликає захоплення її відвага, стійкість, хоробрість, здатність до самопожертви.	Усього – 13 б.: 1) по 2 б. – за кожне речення: по 1 б. – за кожен правильну відповідь + по 1 б. за грамотність кожного речення (2х6= 12) + 2) 1 б. – за відповідність обсягу.
		Усього: 100 б.